

## 175 років від дня народження Івана Карповича Карпенка-Карого (Тобілевича)

(1845–1907)

### Цікаві факти

Справжнє прізвище Карпенка-Карого, українського письменника, драматурга, ерудита, одного із корифеїв українського побутового театру — Іван Карпович Тобілевич. Мати Івана була кріпачкою-покоївкою у панів Золотницьких, аж поки її не покохав прикажчик Карпо Тобілевич і не викупив з кріпацтва.

- Молодий Іван Тобілевич, закінчивши чотирикласну школу в місті Бобринці, заради шматка хліба мусив вступити в 14 років до губернської канцелярії як урядовець.



- Карпенко-Карий був двічі одружений. Уперше одружився з Надією Тарковською, як посаг отримав родинний хутір Тарковських. Надія Карлівна народила йому 3 дітей. Через 2 роки після її смерті одружився з Софією Дітковською, хористкою трупи М.Старицького. З Софією мав ще 2 спільних дітей.

- Все життя драматург товаришував з Марком Кропивницьким. Вони разом були на чиновницькій службі, пізніше разом організували драматичний гурток і створили театр корифеїв. Кропивницький учив Тобілевича грати на скрипці. Коли у 1883 р. до Єлисаветграда прибула трупа М. Старицького, вони почали активно співпрацювати на сцені: Карпенко-Карий грав у п'єсах Кропивницького, а той – у п'єсах Тобілевича.

- Іван захоплювався творчістю Шевченка. Іван Тобілевич грав Назара, а його дружина – Софія Тобілевич – Галю в п'єсі Шевченка “Назар Стодоля”. У честь великого поета Іван назвав своїх дітей іменами героїв п'єси – Назар і Галя, а другу дочку назвав Ориною – іменем героїні з поеми “Невольник”.



- 15 вересня 1907 року видатний український драматург і актор помер у Берліні, куди поїхав на лікування. Похований Іван Карпенко-Карий поблизу хутора Надія. Згодом син драматурга Юрій відкрив тут літературно-меморіальний музей на честь батька.

Джерело: <https://dovidka.biz.ua/karpenko-kariy-tsikavi-fakti-z-zhittya/>

#### **Періодичні видання:**

##### **Жила, І. А.**

Іван Карпенко-Карий. Життєвий шлях письменника : 10 клас: [розробка уроку засвоєння знань] / І. А. Жила // Вивчаємо українську мову та літературу : науково-методичний журнал. Заснований у серпні 2003 р. - 2020. - **№ 7/8/9**. - С. 50–54

##### **Москаленко, Н. В.**

Іван Карпенко-Карий "Сто тисяч" : 8 клас : [урок-застосув. знань, умінь] /Н.В. Москаленко // Вивчаємо українську мову та літературу : науково-методичний журнал. Заснований у серпні 2003 р. - 2018. - **№ 4/5**. - С. 23-29

#### **Цікаві гіперпосилання:**

Іван Карпенко Карий///відеореферат  
[www.youtube.com/watch?v=f4hD1Q8pUGc](http://www.youtube.com/watch?v=f4hD1Q8pUGc)

Родичі Карпенка-Карого показали ТСН 18 невідомих листів українського драматурга  
[www.youtube.com/watch?v=oWAE-vIH\\_Ds](http://www.youtube.com/watch?v=oWAE-vIH_Ds)